

Арх. ХРИСТО ГЕНЧЕВ: КОРОДОР 8 ПО РОЖДЕНИЕ Е ПО-ПЕСПЕКТИВЕН ОТ ВИА ИГНАЦИЯ

Коридор 8 представлява голяма геостратегическа ценност. Той се посреща с голяма радост от македонската и албанската страна. Този коридор съчетава в себе си сноп от инфраструктури връзки – съобщителни, пътни. Това заяви за БГНЕС арх. Христо Генчев.

Христо Генчев е български архитект, урбанист, изследовател, учен и публицист. Доктор е на техническите науки от университета в Грац, Австрия. Автор е на 9 книги и много публикации по градоустройство, културология и геополитика.

БГНЕС Публикува пълния текст на интервюто:

БГНЕС: Г-н Генчев, покрай новия инфраструктурен проект Кавала-Бургас се заговори отново за коридор 8. За него всъщност се говори от години, но той така и не е реализиран. Защо? И не е ли озадачаващо защо България е пасивна спрямо него?

Христо Генчев: Необяснимо е защо България не проявява интерес към коридор 8. Човек трябва да бъде много късоглед, за да си позволи такава волност. Коридор 8 представлява основното направление, по което се осъществяват най-приятелските контакти на България. Не Север-Юг, а Изток-Запад.

Основно срещу подобни контакти работи, за съжаление нашата южна, приятелска съседка Гърция. А няма семейство в България, което да няма свои роднини отвъд нашата западна граница, включително и аз.

Да не говорим, колко приятелски и хубави думи за българите съм чул от албански държавници, от албански официални лица. Те даже имат силата да кажат, че Шкодра е българското пристанище на Адриатическо море.

Страхувам се, че мнозина български управници от страх или от незнание не си поставят цел, която да надскочи това елементарно провинциално чувство, в което ние насила сме натикани да живеем. Човек трябва да се възприеме като част от нещо, което е било, сега и ще бъде. Човек не трябва да живее винаги със себеокайване.

БГНЕС: Но като че ли и Европейският съюз не проявява интерес към този проект?

Христо Генчев: Напротив, италиански държавници, посещават България, говорят за връзката Адриатика с Мар Неро. Мар Неро на италиански е Черно море. Значи и те се възприемат като част, като продължение на това направление, което е много европейско.

А Италия е Европа. Няма нищо по-европейско от италианското в Европа.

БГНЕС: Добре, очертайте предимствата на този проект?

Христо Генчев: Коридор 8 представлява голяма геостратегическа ценност. Той се посреща с голяма радост от македонската и албанската страна. Този коридор съчетава в себе си сноп от инфраструктури връзки – съобщителни, пътни, петрол, газ. Тя увлича хора, поток от хора. На какво бяхме свидетели до преди десетина години на българо-македонската граница? Отпор срещу всякаква комуникация. Едни книги не можеха да се пренесат и предадат през македонската граница. Страх, предубеждения и суеверия, битувачи в хора, които живеят в една черупка. Тя много внимателно бива наблюдавана. А коридор 8, може да разбие тази черупка. Ние не искаме нищо повече от отпадането на граничните бариери.

Освен това Коридор 8 ще е поток, който свързва икономики, който прокарва нови интереси. Представете си как биха се променили изобщо комуникациите у нас, щом даже италианците са заинтересовани от Мар Неро.

Освен това сега, за да отидете в Италия, трябва да минете през Триест на север и после да слезете надолу. Или да тръгнете за Игуменица, далеч на юг, попадайки всред свлачища, затворени тунели, стачки и прочее.

Този коридор може да се свърже и с така наречения Път на коприната. А пътищата са верига от нови възможности. Като стигнете до Бургас, отивате в Грузия, оттам до Каспийско море. Попадане в един кипящ район, изключително богат. За мен е изумително това, което са направили азербайджанците със своята столица, с нейната архитектура. Освен това прокарват се нови пътища към Персийския залив. Откриват се невидени доскоро неща и възможности.

БГНЕС: Вместо обаче коридор 8, ние ще правим проекта Кавала-Бургас-Варна-Русе. Той по ли е ценен?

Христо Генчев: Връзката е нещо хубаво, това не може да се отрече. Но има и привкус на елински национален егоизъм. Въпросната връзка е част от Виа Игнация, това е близо 700-километрово трасе, построено с 6 милиарда евро, от които само 15 процента са гръцки, другото са европейски пари – дар и заеми, сиреч пак дар. Това обаче е връзка, която работи интензивно само около Солун. В нейния източен край при Дедеагач/Александруполис, бива оползотворена една десета от нейния потенциал. Ципрас ще направи всичко възможно да осигури към нейния източен завършек повече поток. Ако е възможно да докара някой товарен камион чак от Русе, все ще е от полза за Виа Игнация. Четох

един анонимен пост, където наш българин казва: "Ако трябва да свързваме Дунава със Солун, да свържем направо Видин със Солун – отсечката е с две трети по-къса. И каква ще излезе тя? Ще трябва от Русе да обикаляме през Варна, за да стигнем до Солун." Аз не изключвам националните, даже егоистични намерения, приемам ги дори за нормални, за естествени, което обаче означава, че и ние имаме собствени, български интереси. Ако те се съчетаят с гръцките, от това по-добро няма. Но ако са в конфликт, ето тука вече трябва да си гоним нашето. Не може да бъдем съдници между себе си и другите. Опитват се да ни вкарат в тази плоскост – да бъдем все неутрални, справедливи в споровете между нас и между други хора. Няма такова нещо. Ти си имаш свои възгледи, свои интереси, свои предпочитания, те могат да бъдат привлекателни за другите, но може и да не бъдат.

БГНЕС: Споменахте за Виа Игнация, който вече работи. Бихте ли го сравнили с коридор 8, макар той да е само идея?

Христо Генчев: И понеже става дума за Виа Игнация, интересно ще е сравнението с проекта за коридор 8. Най-важно за една комуникация е тя да обслужва, Една комуникация, която минава през гъсто населени области, през столиците Скопие и София, както и през Тракия, такава комуникация е желана, необходима. Можете да ѝ пречите, но не може да ѝ отнемете виталността. Тя и е присъща по дефиниция, тя е част от система, от жизнен организъм, който работи. И точно в това е предимството на коридор №8 пред Виа Игнация. В този смисъл какво и да се говори и върши, коридор 8 от Адриатическо към Черно море е жизнен по рождение.

Знам, че няма да се наложи да правят трета лента по Виа Игнация. Столетия ще минат, но никой няма да седне да прави трета лента по Виа Игнация. Докато ние вече започваме да мислим за нея в отсечката София-Пловдив. Животът напират, той е движен от динамични хора, от хора, които са на място, които са налични.

Разбира се, нека се изгражда връзката Кавала-Русе. Колкото повече комуникации има на Балканите, толкова по-добре. Въпросът е да се прави със сметка и да не си пречим един на друг. И защо да не се помогне на железопътната връзка Русе-Варна, която е втората най-стара подобна връзка на Балканите и е в много тежко състояние. И ако влак тръгне от Дедеагач до Русе, защо не! Стига да има кой да плаща за празния експрес.

В крайна сметка, нека кажа, че когато говорим за коридори и трасета, не става дума за гладиаторска битка – ти или аз. Става дума за една ситуация, в която има много възможности и ние трябва да се възползваме от тях. И двете страни да печелят – win/win. Затова трябва да сме и малко габровци. /БГНЕС